

ható-tapintható világhoz kötődnek, fel kellett használnia a festészet, a vizuális láttatás különböző eszközeit is. Ezeket azonban gyökeresen át kellett értelmeznie. Tápiés is ugyanezt tette említett alkotásaiban, sőt később Max Ernst is. Így jelenik meg nála a tér új értelmezésben, nem a hagyományos, a fókuszhoz kötött, hanem a szabad, a végtelenbe táruló, amelyben magunk is benne állunk, s nem kívülről nézzük, közömbös szemlélőként. Új értelmet ad a színnek is. Tündöklő fény és ragyogás lesz; amit elér, azt feloldja, átvilágítja, magába szívja, de ha kell, mélységet is ad. A világos színek felfokozott fényértéke mellett a fekete különleges szerephez jut. Belőle, mögüle bontakoznak ki — mint a káoszából — a tájak és figurák, házak és városok, tavak és tengerek, a kornissi világnak csodálatos faunája és flórája. Ezáltal lesz ez a világ egyfajta teljesség, a valóság és képzelet, a lehetőség és a beteljesedés szilárd egysége.

Fehérvártott Korniss Dezső európai szintű és kvalitású művészként mutatkozott be. Minden alkotásában műves mester: kalligráfiai, lakkzománcai, illuminációi és metamorfózisai egyaránt a tőkély levegőjét árasztják. Ami Európához köti: az együttlélegzés a kor vezető áramlataival. A többlet jellegzetesen övé: az a világ, amit a végtelenből s önmagából kihástat magának. Ez a kettős világ tökéletesen fedi egymást. Gazdag, színes, eleven világ tárul élénk, de ez a világ — mit tagadjuk — végzetesen drámái is. Mindenütt komor, olykor groteszk víziókra bukkanunk benne. Szelídebb tájain még legfeljebb a komoly áhitat zsoltaírait zendíti meg a művész. Ez a festészet mélyen korunkban gyökerezik, s az emberhez, hozzánk szól. Ahhoz az emberhez, akiben önmagával s az étellel szemben a teljesség igénye él. Korniss Dezső művészete kezdettől fogva ezt a teljességigényt szolgálja.

MEZEI OTTÓ

A ZENEI ÉVAD ESEMÉNYEI SZEGEDEN

NÉHÁNY GONDOLAT AZ ELMÚLT HANGVERSENYÉVADRÓL

A hangversenyévad lezárultával természetesnek tűnik, hogy átfogó képet adjunk a Filharmónia rendezte koncertek jelentőségéről, színvonaláról mind a pozitív, mind a negatív jelenségek megvilágításával.

Mivel a nagyobb megmozdulást általában a színházban megtartott zenekari koncertek idézték elő, elsősorban ezekről szólunk. Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy itt az előző évekhez mérten, ha kisleveles is, de mindenki számára érezhető színvonalbeli esés történt. Különösen a *Bartók Béla Filharmonikus Zenekar* produkciói alapján mondhatjuk ezt. Szó sincs arról, hogy az egyes zenekari tagok munkáját vagy felkészültségét kifogásolnánk — hiszen a zenekari muzsikusokat illetően sok pozitív irányba mutató változás, fejlődés történt, különösen lúvós vonalon —, hanem arról, hogy az együttes tagjai szinte emberfeletti munkát végeznek, s az általános fáradtság következményeképpen sohasem nyújthatják azt, ami erejüktől és tehetségüktől telne. Csak illusztrálásképpen hadd közöljem: *Szegeden egy zenekar van, a Szegei Nemzeti Színház zenekara*. A színház közismerten komoly operai teljesítményt követel ettől az együttestől. Természetesen ugyanez a zenekar játssza az operetteket is, és ez megy „táj”-ba — operával és operettel egyaránt — olyan távoli városba is, mint pl. Székesfehérvár. Ez még eddig rendben is lenne, de bonyolódik a helyzet, amikor a Bartók Béla Filharmonikus Zenekart is ugyanazok a tagok alkotják, akik éppen elég munkát kapnak a színháztól, arról nem is szólva, hogy jó részük vagy mint rendes kinevezett tanár, vagy mint óradíjas működik valamelyik zeneiskolában vagy a szakiskolában, és nemcsak Szegeden, hanem még vidéken is. (Igaz, kisegítőként néhány szakiskolás, szaktanárképzős hallgató is bekapcsolódik a munkába, de ez minőségváltozást — legalábbis pozitív irányban — egyáltalán nem jelent.)

Félreértések elkerülése végett: a mondottakkal nem a zenekari tagokat támadjuk. A színházban játszani kell, a filharmonikus zenekarra szükség van, a zeneiskolában még mindig fennáll a tanárhány. Következésképpen ezeknek az embereknek a munkájára, így ahogy van, igényt kell tartanunk. *A problémát csak a tervbe vett önálló színházi, illetve hangverseny-zenekar megteremtése oldhatja meg*. Reméljük, hamarosan.

Sajnos az idei vendég karmesterek közül egy sem volt olyan, aki ezt a fáradt együttest fel tudta volna rázni — mint pl. tette azt a múlt évben Carlo Zecchi. A külföldi karmesterek közül egyedül Eliamu Inbal vezénylését dicsérhetjük, a magyar vendégek közül pedig csak Komor Vilmos és Lukács Ervin munkáját emelhetjük ki.

A zenekari koncertek közül magasan kiemelkedett s úgy hisszük, az évad legnagyobb szenzációja a *Ljubljana-i Szimfonikusok Zenekarának* szegedi szereplése volt. A kitűnő képzettségű muzikusokat foglalkoztató s nagyszerűen felszerelt együttes a múlt évben nálunk járt Rádió-Zenekar sikerét juttatta eszünkbe.

Két alkalommal lépett a közönség elé a *Szegedi Zenebarátok Kórusa*. Első alkalommal a tőle megszokott magas színvonalon, második alkalommal ennél valamivel gyengébben szerepelt. A látszólagos visszaesés okát nem a kórus munkájában, lelkesedésében, hanem a körülmények adta kevés zenekari próbában kell keresnünk. Az utóbbi előadás kapcsán jutott eszünkbe, hogy célszerű lenne, a zenebarátok kórusa számára nagy segítséget jelentene, ha a jövőben *először vidéken mutatná be új műsorát az együttes*, s csak a teljesen kiforrott, minden részletében kidolgozott produkciót hozná Szegedre. (Ennek, úgy gondoljuk, nem lehet különösebb akadálya, hiszen csak a sorrendet kell megváltoztatni.)

A kamara-, illetve szóelőestek színvonala általában jobb volt a zenekari koncertekénél. Itt több világhírű művészt léptetett fel a Filharmónia, s a hazai előadók közül is több kvalitásos művész és együttes jutott szóhoz. Gondolok elsősorban a nagyszerű japán csellistára, Tsuyoshi Tsutsumi-ra, Malcolm Frager angol és Dino Ciani olasz zongoraművészre, de nagyszerűen megállta a helyét a Petr Messiereur és Jarmila Kozderkova alkotta szonátapár vagy a szovjet csellista, Natalia Gutman, s nem utolsósorban a *Budapesti Fúvósötös* és a *Bartók Vonósnégyes*. Mindannyian európai színvonalat képviseltek a műsor és az előadás milyensége tekintetében egyaránt.

Örömmel látjuk, hogy a dómbeli orgonakoncertek állandósultak. A megtartott két hangverseny közül *Lehotka* Gábor orgonaestjére emlékezünk szívesen. Úgy érezzük azonban, hogy a Filharmónia még mindig nem gazdálkodik eléggé a Dóm-orgona adta lehetőséggel. Véleményünk szerint több orgonakoncertet kellene rendeznie, s nemcsak magyar, hanem elsősorban neves külföldi művészek (pl. a Budapesten is többször járt nagyszerű orgonista, Köhler) szerepeltetésével.

Külön öröm számunkra, hogy a *Szegedi Tanárképző Főiskola* női karának hangversenyéről csak a legnagyobb elismeréssel írhatunk. *Kardos Pál* — az együttes vezetője — hivatásos kórusokat is felülmúló női kart kovácsolt a zömmel hiányos zenei előképzettségű hallgatókból.

S végül: életképes ötletnek bizonyult az, hogy az ifjúsági koncerteken a Filharmónia felléptette a Szakiskola zenekarát, illetve énekkarát is. Kettős célt valósított meg ezáltal: egyrészt tehermentesítette a filharmonikusokat, másrészt elfogadható lehetőséget adott a szakiskolás növendékek számára, hogy a zenekarban való játékhoz, a koncertfeszültséghez valamennyire is hozzászokjanak.

VÁNTUS ISTVÁN

Mihály Árpád: Ló